

ยุคเมตาเวิร์ส ห่วงเยาวชน'ติดกับดักจริยธรรม'

● **จุดเริ่มต้น** เดชพสท

สำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล

ขณะที่ต่างประเทศมีการถกเถียงในประเด็นทางด้านจริยธรรม ที่คาดว่า จะเป็นปัญหาในโลกยุคเมตาเวิร์สกันอย่างแพร่หลาย แต่ในประเทศไทยกลับไม่มีการพูดถึงเรื่องนี้กันมากนัก ถึงเวลาแล้วหรือยังที่สังคมไทยจำเป็นต้องมีการเรียนรู้ในเรื่องดังกล่าวกันอย่างจริงจัง เพื่อหาแนวทางในการพิจารณาปัญหาในเชิงจริยธรรมที่เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทในสังคมไทย

อาจารย์ไพเราะ มากเจริญ รองคณบดีวิทยาลัยศาสนศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล ให้ความเห็นว่า โลกยุคเมตาเวิร์สเปิดกว้างสำหรับทุกคนบนโลก โดยไม่จำกัดเพศวัย เชื้อชาติ ศาสนา แม้มแต่ผู้ทรงศีล หรือ "พระ" ก็อาจท่องโลกเมตาเวิร์สได้ตราบใดที่ยังไม่ขัดต่อหลักพระธรรมวินัย

การเข้าถึงโลกเมตาเวิร์สของคนทุกกลุ่มได้อย่างง่ายดายนี้ ก็สามารถนำไปสู่ปัญหาทางจริยธรรมใหม่ๆ ที่เราอาจจะไม่เคยคาดคิดมาก่อน ดังนั้น การปรับตัวให้เข้ากับโลกยุคเมตาเวิร์ส ประเด็นสำคัญไม่ได้อยู่ที่การมีทักษะถึงพร้อมด้านการใช้เทคโนโลยี แต่อยู่ที่ "ความพร้อมทางด้านจิตใจ" มากกว่า

เรื่องสำคัญที่เราไม่ควรมองข้ามคือ ปัญหาทางจริยธรรมใหม่ๆ ในอนาคต ที่ จะนำไปสู่คำถามที่ว่า **"เยาวชนคนไทย รุ่นใหม่พร้อมแล้วหรือไม่ที่จะก้าวสู่โลกเมตาเวิร์สอย่างปลอดภัยและสันติสุข"** ในต่างประเทศมีหลายตัวอย่างที่ถูกหยิบยก มาเป็นกรณีศึกษาเพื่อนำมาถกเถียงหาข้อสรุปในเชิงจริยธรรมกันอย่างแพร่หลาย

เพื่อเตรียมพร้อม และสร้างแบบแผนการใช้ งานในโลกเมตาเวิร์สร่วมกันอย่างปลอดภัย ทั้งในด้านร่างกายและจิตใจ

หลักคิดสำคัญของจริยธรรมในโลกเมตาเวิร์ส คือ "การตระหนักถึงความเป็ นมนุษย์ของกันและกัน" แม้จะเกิดขึ้นผ่าน "ร่างอวตาร" (Avatar) ในโลกเสมือนจริง แต่เส้นบางๆ ของหลักคิดดังกล่าวอยู่ที่ สังคมไทยเราพร้อมที่จะให้ความสำคัญใน เรื่องการ "เห็นความเป็นมนุษย์ของกันและกัน" มากน้อยแค่ไหน ในทุกวันนี้ และใน อนาคต

นี่คือโจทย์ใหญ่ที่วิทยาลัยศาสนศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล นำมาตั้งเป็นหนึ่ง ใน เป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนโดยมุ่งเน้น ให้ได้เรียนรู้ เข้าใจ ตระหนักและให้เกียรติ ในความเป็นมนุษย์ของกันและกัน โดยไม่ แบ่งแยกหรือนำความแตกต่าง ไม่ว่าจะเป็น ด้านใดก็ตาม มาสร้างความขัดแย้ง หรือเป็น อุปสรรคในการเรียนรู้

วิทยาลัยฯ ได้ออกแบบหลักสูตรให้ นักศึกษาทั้งที่เป็นฆราวาสและพระภิกษุ สงฆ์ ได้ฝึกทักษะเพื่อการเตรียมพร้อมและ ปรับตัวสู่โลกยุคใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ที่สุด เริ่มที่นักศึกษาในชั้นปีแรกได้เริ่มต้น เรียนวิชาฝึกการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) และต่อยอดในปีที่ 2 ด้วยการเรียนและฝึกคิดเชิงสร้างสรรค์ (Creative Thinking) จนเมื่อถึงชั้นปี ที่ 3 จะฝึกทักษะการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneur)

ส่วนในปีสุดท้ายก่อนสำเร็จการศึกษา นักศึกษาจะได้ "ออกแบบโปรเจกต์จบ" ตาม

ที่ตนเองสนใจและถนัด ไม่ว่าจะเป็นการ ทำวิจัย ฝึกงาน หรือการทำจิตอาสา ทั้งยัง เพิ่มทักษะด้วยกิจกรรมเสริมในการสร้าง นวัตกรรมต่างๆ โดยเฉพาะในด้านที่เกี่ยวกับ ศาสนาอีกด้วย

ทั้งหมดนี้ สร้างสรรค์ขึ้นเพื่อตอบ โจทย์โลกยุคใหม่ที่ไม่ได้มีข้อจำกัดทางด้าน อาชีพ โดยวิทยาลัยฯ พร้อมฝึกทักษะให้ นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาได้ค้นหาอาชีพที่ ตนเองสามารถออกแบบ และหาโอกาสสร้าง อาชีพใหม่ๆ จากองค์ความรู้ที่ได้ร่ำเรียนมา จากวิทยาลัยฯ

"ผู้ที่ยังไม่พร้อมใช้เทคโนโลยี"

อาจไม่ได้หมายถึง "ผู้ที่ไม่ยอมรับการ เปลี่ยนแปลง" เสมอไป แต่ "ผู้พร้อมรับ ความเปลี่ยนแปลง" ย่อมมี "ภูมิต้านทาน ที่ดี" และเข้มแข็งกว่า" คำพูดของอาจารย์ ไพเราะ ทำให้เห็นว่าการเตรียมความพร้อม ในด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในการสร้าง ภูมิคุ้มกันทางด้านจิตใจ ก่อนที่โลกเมตา เวิร์สจะมาเยือนอย่างเต็มรูปแบบ ย่อมทำให้ ลดปัญหาต่างๆ ลงได้

โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาเชิงจริยธรรม ที่เรายังไม่มีมาตรฐาน หรือเกณฑ์ที่ชัดเจน ในการเข้ามาควบคุม หรือจัดการ และอาจ จะส่งผลกระทบต่อโลกจริงของเราได้ใน ท้ายที่สุด

อย่างไรก็ดี ไม่ว่าจะเยาวชนคนไทย รุ่นใหม่จะไปต่อในโลกเมตาเวิร์สได้เร็ว หรือช้า แต่ทักษะเพื่อเตรียมพร้อมสู่โลก ยุคใหม่ดังกล่าวนี้ จะเป็นต้นทุนสำคัญ สำหรับการสร้างโอกาสในการดำรงชีวิตในวัน ข้างหน้าได้อย่างปลอดภัย และสันติสุขอย่าง แน่นนอน